

חזרי כסגן אלוף ב.חיוך הגדי" התפקיד הראשון שלי היה קצין מצרי באמי הגנרלית!"

רציתי בכל זאת לעשות משהו בערבית. ועשיתי הצגה בבית-הגפן עם בימאי רוסי. שלא ידע עברית. היתה הצגה נהדרת, אבל כל הזמן היינו רבים, זורקים כיסאות. קיבלתי מזה אולקוס. חשבתי כל הזמן ששום דבר לא מתקדם. ולמה חזרתי ארצה.

מדוע באמת חזרת?

בשביל לעבוד בתיאטרון בערבית. ידעתי שאם אחליט להישאר בחו"ל, יהיה לי קשה. כי לא היה לי רישיון-עבודה.

רצית לחזור?

רציתי לחזור. היה לי עניין לחזור ללהקה שהתחלתי איתה את הדרך, אבל היא התפרקה. היה לי חבל, כי כולם היו מטובסכים אחד עם השני. לבית-הגפן היו תקציבים, אבל הסתבר שהם רצו תיאטרון-דראוה. הם היו מביאים אוטובוסים של תיירים. שיראו את המרכז היהודי

"אחרי הצילומים נודע לי שמומי לביד אמר, שהוא לא רוצה שחקן ערבי לסידרה הכי יקרתית של הטלוויזיה. ניסים דיין החתקש והצליח"

ערבי. כשהבנתי על בשרי שזה לא זה, ברחתי משם. וזה חלק מהאולקוס שקיבלתי.

בתיאטרון-חיפה היית השחקן הערבי הראשון?

כן.

הרגשת כך?

לא. עודד קוטלר ונולה גמיל צ'לטון ראו אותי בהצגה עם הרוסי ולקחו אותי לתיאטרון-חיפה. מאז אני משחק שם.

אתה קבוע שם?

לא קבוע. מחדש חוזר כל שנה. עכשיו אני לא כל-כך רוצה להיות קבוע, אבל זה הבית שלי. אני מאוד מזוהה עם תיאטרון-חיפה, אבל אני רוצה להיות חופשי. חיפה זו עדיפות ראשונה, אבל ככה אני מרגיש שאני אדון לעצמי וקל לי לסרב לדברים.

אתה מעדיף קולנוע על תיאטרון, לעשות סרטים?

אני מעדיף לעשות סרט טוב בשנה עם תפקיד טוב ושתיה הצגות טובות בשנה ולחיות במצב כלכלי לא רע. נמאס לי כבר מהאובססיה, שיתחילו בסרטים לשלם בזמן ולא שנה אחרי שנתחיל קצת לכיף.

איך נפלת לכל התפקידים האלה בסרטים?

אלה דברים שונים.

מאוד דומים.

במה?

במדיום, למשל.

אבל אלה שתי דמויות שונות, שני דברים שונים.

איך הגעת לזה?

בתיאטרון העולה בחיפה, בשנים 68-69, עשיתי שתי הצגות כחובב. **למדת תיאטרון?**

אחר-כך למדתי גם בירושלים אצל ז'קלין ברונברג, ואחר-כך בלונדון. בירושלים היה תיאטרון המעגל, אני הייתי צעיר מתלמד במשך שנתיים. זה היה הבסיס הכי טוב, קיבלתי ממנה המון. אחר-כך החלטתי לנסוע לחו"ל ללמוד.

שחקן?

זה בא מילדות, מאז שאני זוכר את עצמי רציתי לשחק.

מאיפה זה בא?

לא יודע, מאלוהים. המישפחה אהבה את הליצנות שלי.

איפה גדלת?

בעכו, בעיר-העתיקה. הבית נהרס ואנחנו היינו חייבים לעזוב. הוא נהרס מכך שהיה ישן. ואו,

"סידבתי להשחקן בסרט על מילחמת לבנון המדאה את האמריקאי המיסכן בביירות, ואת הישראלי החמים שונכס ולא יודע שום דבר על צברה ושאלה"

בשנת 1960, נסענו לכפר-אסיף, לסבא ולדודים, ואבי נבנה שם בית. ב-64 עזבתי את הבית ונסעתי לירושלים. רציתי ללמוד באוניברסיטה.

זו היתה תקופה סוערת בירושלים בשנים ההן.

כן ואני טעמתי את זה. בשנים שלפני 1967 הייתי במסיבה נורסטופ בירושלים, זה היה גדול.

איפה גרת?

קצת בממילא, בנוטרדם, בטלביה. אחרי 67 מצאנו בית בעיר-העתיקה בתוך החומות.

היית בירושלים בזמן המלחמה?

כן. הייתי שבוע ימים בתוך ימק"א. לא יצאתי. הייתי מדריד-נוער ועבדתי כפקיד-קבלה במלון. זה היה מזור מאוד, כי כל החברים במערון שם היו יהודים. הנוער היה בא אחרי-הצהריים ובבוקר היו שעוטי-שחיה לנשים. אז, כשפרצה המלחמה, היו שם הנשים, וכמה מהן נשארו איתנו ואנחנו טיפלנו בהן. כולם חתרו כי חשבו שזהו, שהערבים באים. אני הרגעתי אותם ואמרתי שזה בסדר, עד שלאט-לאט התבהרה התמונה אחרי יומיים, והנשים התחילו לברוח בחזרה הביתה, בין הכדורים. עד אז לא היה ברור מי נכנס למי ומה קורה.

מה השבת?

שמענו את כל התהנות. השידורים בערבית האכילו אותנו בשקרים.

מישל. הוא עשה זאת בצורה אמينة ביותר. עד שרבים אמרו ש-אייאפטר להאמן ש- הוא ערבי."

ח'ורי מספר שהיה לו קשה מאוד לזכות בתפקיד הראשי. כשזומן למיבחני-בד לסידרה, רצו לתת לו תפקיד של מוכר ערבי בשוק. הוא לא הסכים לקבל תפקיד קטן כזה רק בגלל העובדה שהוא ערבי. ונלחם על התפקיד הראשי. לבסוף זכה בו.

מכרם ח'ורי מתחבט כבר שנים בבעיות זהות. הוא היה השחקן הערבי הראשון בתיאטרון חיפה. תיאטרון עברי. הוא נראה כמו יהודי אשכנזי טוב בעל עיניים כחולות ושיער בהיר.

את שמו הוא כותב באות כפ – כורי – משום שכך מבטאים את השם (בכף רפה). וכך קל יותר לבטא אותו למי שאינו ערבי. למרות העובדה שהתעתיק של שמו מער-בית הוא ח'ורי.

הוא מרבה להתבדח ולצחוק, אך על הדברים הרציניים הוא מדבר בכובד-ראש. אחרי שחשב עליהם רבות מכל הזוויות והכיוונים.

קשה שלא לשאול אותו שאלות הנוגעות לעובדת היותו ערבי-פלסטיני-ישראלי. קשה, כיהודי, שלא לדבר ולשאול שוב ושוב באותם נושאים הנוגעים למיעוט הערבי בארץ. הוא, כך נראה כבר אינו מתייחס לעצמו כאטרקציה – שחקן ערבי בתיאטרון עברי. הוא הצליח לפתור לעצמו חלק ניכר מן הבעיות שליוו אותו במשך שנים ארו-כות. היום הוא יותר שלם עם עצמו ועם דרכו וזהותו.

למרות זאת עדיין טבוע בו החלוש לשחק בתיאטרון ערבי. וכזה, מסתבר, אין בארץ. לפחות לא משהו רציני שיכול לקבל את ח'ורי לשורותיו.

יש תיאטרון ערבי בארץ?

כן, אל-חקוואתי. **במדוינה, בתוך גבולות הקן הירוק?** יש תיאטרון, אבל אף אחד לא שומע עליו – בית-הגפן. הקהל לא הולך, התיאטרון לא פופולארי.

למה?

לא יודע. התיאטרון לא מעניין.

יש מקום לתיאטרון ערבי בארץ?

אני חושב שכן, יש משהו בנצרת, אבל הם

ודיעה ח'ורי

"היו שם נשים, ואנחנו טיפלנו בהן..."

עושים הצגות פעם בשנה-שנתיים. מ-1960 עד 1973 היה יופי של תיאטרון, אבל הוא איננו יותר.

למה?

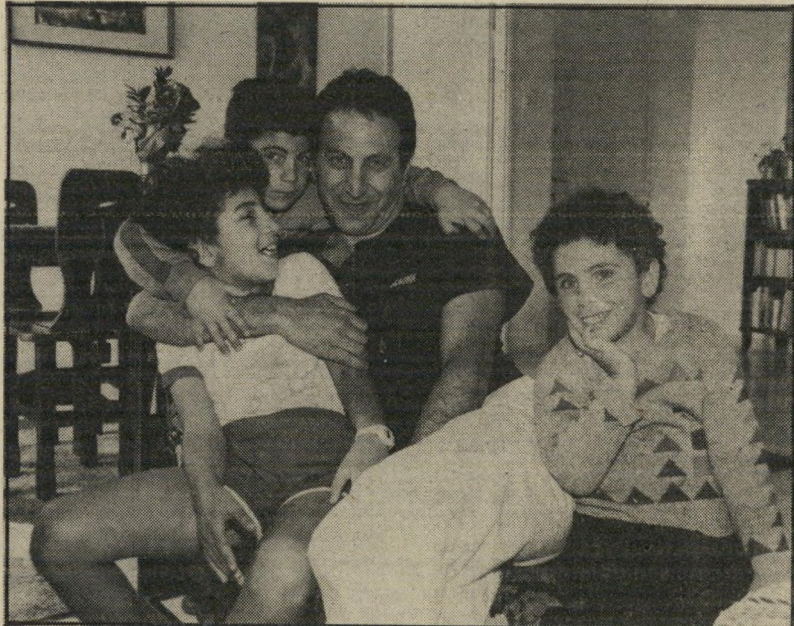
כל מיני גורמים. אנשים התקרמו במיקצועים ועזבו. היו להם מיקצועות אחרים, וכשיש מישפחה, קשה להקדיש זמן. חוץ מזה גם הטלוויזיה עשתה את שלה, גם התהנות של ארצות-ערב, שבהן יש סדרות ערביות.

חלו הסתגרות וניכור, וגם המצב הכלכלי השתנה. היתה בעיה להביא קהל להצגות. שחקן נים ועסקנים של התיאטרון היו מוכרים כרטיסים במיבצע הקש ברלת, הם היו עוברים מבית לבית. לשחקנים מיקצועיים, שרצו להיות מתיאטרון, רון, כמוני, לא היתה ברירה אלא להיכנס לתיאטרון העברי, בגלל פרנסה וקידום. שחקן צריך לעבוד.

אתה התחלת מתיאטרון ערבי?

כן.

איפה?

נולה, מכרם, גמיל וקלרה ח'ורי. אני רוצה להיות חופשי, אדון לעצמי."